

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U OSIJEKU
Europska avenija 7

P-168/2021-19

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

i

R J E Š E N J E

Općinski sud u Osijeku, po sucu Nikolini Primorac, u pravnoj stvari tužiteljice Adriane Vekić iz Osijeka, M.Divatta 248, OIB: 21240334159, zastupane po punomoćniku Marijanu Belčiću, odvjetniku iz Osijeka, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. iz Zagreba Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, zastupanog po punomoćniku Mateji Vidaković Sertić, odvjetnici iz Odvjetničkog društva Glamuzina & Grošeta d.o.o. iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne rasprave zaključene 1. rujna 2026., u prisutnosti tužiteljice, zamjenika punomoćnika tužiteljice Branka Kobaša i zamjenika punomoćnika tuženika Frane Bogdana, 28. rujna 2026. objavio je i

p r e s u d i o j e

I/ Utvrđuje se da je ništetna odredba iz čl. 7. st. 1. Ugovora o kreditu br. 528-50-5097365, sklopljenog 2. listopada 2008. između prednika tužitelja i tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., potvrđenog 9. listopada 2008. po Javnom bilježniku Verici Rok u Osijeku pod brojem OV-1157/2008, u dijelu odredbe koji glasi: "...po srednjem tečaju Kreditora za CHF, važećem na dan dospijeca..."

II/ Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. da tužiteljici Adriani Vekić isplati iznos od 2.185,41 eura (slovima: dvijetisućestoosamdesetpeteuračetredesetjedan cent) sa zateznom kamatom koja teče od 19. lipnja 2025. do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana

III/ Odbija se tužiteljica Adrijana Vekić s preostalim dijelom tužbenog zahtjeva za isplatu iznosa od 14.682,23 eura s pripadajućim zateznim kamatama koje na iznos od 7.085,26 eura teku od 1. ožujka 2016. godine do isplate, na iznos od 202,44 eura teku od 19. lipnja 2025. do isplate, a na iznos od 7.394,53 eura teku 1. listopada 2015. do isplate.

IV/ Utvrđuje se da ne postoji potraživanje tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. prema tužiteljici Adrijani Vekić u iznosu od 28.527,91 eura sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate.

r i j e š i o j e

V/ Prihvaća se preinaka tužbe.

VI/ Odbija se tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti Općinskog suda u Osijeku.

VII/ Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. da tužiteljici Adrijani Vekić naknadi prouzročeni parnični trošak u iznosu 920,70 eura zajedno s pripadajućom zateznom kamatom računajući od dana donošenja prvostupanjske presude 28. rujna 2026. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana, dok se s preostalim dijelom zahtjeva za naknadu troška postupka preko dosuđenog iznosa tužiteljica odbija.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je 10. lipnja 2019. podnijela tužbu u kojoj je navela da je njezin suprug pok. Goran Vekić 2. listopada 2008. s tuženikom kao davateljem kredita sklopio Ugovor o kreditu prema kojem mu je tuženik odobrio i stavio na raspolaganje kredit u iznosu od 127.540,00 švicarskih franaka (u nastavku: CHF) u kunsnoj protuvrijednosti. Navodi da tuženik prilikom zaključenja Ugovora o kreditu korisniku kredita nije pružio dovoljno informacija i obavijesti o rizicima vezanim uz zaključenje predmetnog Ugovora ugovaranjem valutne klauzule CHF, odnosno o rizicima vezanim uz rast tečaja CHF u odnosu na kunu. Smatra da je navedena odredba Ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli protivna načelu savjesnosti i poštenja, te da je uzrokovala znatnu neravnotežu ugovornih strana na štetu korisnika kredita. Navodi i da su se o ništetnosti navedene ugovorne odredbe već pravomoćno izjasnili sudovi Republike Hrvatske, i to povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača zbog čega se pozvala na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. koja je potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda broj PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. Navodi da je sukladno čl. 502. c. Zakona o parničnom postupku sud vezan za prethodna utvrđenja u naprijed navedenim presudama. Navodi da je njezin pok. suprug s tuženikom sklopio

Dodatak Ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u eurima. Smatra da mu tuženik unatoč provedenoj konverziji nije u cijelosti vratio preplaćene iznose nastale kao posljedica ugovaranja ništetne odredbe pogotovo stoga što u vrijeme konverzije kredita još uvijek nije bila donesena pravomoćna odluka Visokog trgovačkog suda kojom je utvrđena ništetnost ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u predmetima „švicarac“. Stoga navodi da joj je tuženik dužan vratiti sve što je primio na temelju ništetne odredbe ugovora o kreditu. Uzimajući u obzir navedeno, predložila je sudu da donese presudu kojom će obvezati tuženika da joj na ime preplaćenih iznosa tečaja isplati iznos od 30.000,00 kuna (3.981,68 eura) zajedno sa zateznim kamatama od 15. listopada 2008. do isplate i troškovima postupka.

1.1. Tužiteljica je podneskom od 18. lipnja 2025. preinačila tužbu na način da je pored kondemnatornog postavila i deklaratorni dio tužbenog zahtijeva na utvrđenje da su ništetne pojedine odredbe Ugovora o kreditu u kojima je ugovorena valutna klauzula u CHF, dok je u odnosu na kondemnatorni dio na ime preplaćenih iznosa kredita potraživala iznos od 16.867,64 eura sa zateznim kamatama koje na preplaćeni iznos tečaja od 7.085,26 eura teku od 1. ožujka 2016. do isplate, na preostali iznos zateznih kamata koji je ostao nakon uračunavanja preplate priznate konverzijom od 2.387,85 eura teku od 19. lipnja 2025. do isplate, a na razliku glavnice od 7.394,53 eura teku od 1. listopada 2015. do isplate.

2. U odgovoru na tužbu tuženik se u cijelosti usprotivio tužbi i tužbenom zahtjevu, te je istakao prigovor mjesne nenadležnosti. Navodi da su stranke ugovorile mjesnu nadležnost suda sjedišta kreditora pa da je stoga za odlučivanje u ovom predmetu nadležan Općinski građanski sud u Zagrebu. Istakao je i prigovor zastare. Napominje da je korisnik kredita dobrovoljno pristao na konverziju koja je sklopljena sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj 102/2015, u nastavku ZIDZPK/15). Ugovor o kreditu je konverzijom izmijenjen kao da je od početka bio sklopljen kredit s valutnom klauzulom u eurima i promjenjivom kamatnom stopom primjenjivom na kredite u eurima. Dakle, konverzijom je u cijelosti izmijenjena tzv. ništetna odredba i o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli i to ne samo prisilnim propisom nego i slobodnom voljom korisnika kredita koji je pristao na ponudu konverzije. U daljnjem tijeku postupka tuženik je istakao i prigovor promašene aktivne legitimacije navodeći da tražbina korisnika kredita nije navedena u rješenju o nasljeđivanju zbog čega ju tužiteljica nije mogla naslijediti. Napominje da je konverzijom kredita neotplaćena glavnica korisniku kredita smanjena za iznos od 28.527,91 eura. Što se tiče osnovnog ugovora o kreditu, smatra da su odredbe o valutnoj klauzuli korisniku kredita bile jasne, lako razumljive i uočljive i da se o istima pojedinačno pregovaralo pogotovo stoga što je isti mogao birati hoće li uzeti kredit u valuti CHF ili u eurima ili kredit u kunama. Ugovor je solemniziran kod javnog bilježnika zbog čega je i javni bilježnik korisniku kredita objasnio smisao i sadržaj predmetnog pravnog posla. Budući da je korisniku kredita konverzijom umanjena neotplaćena glavnica kredita za iznos od 28.527,91 eura, tuženik je za taj iznos istakao prigovor radi prebijanja.

3. U dokaznom postupku pročitani su: Rješenje o nasljeđivanju (list 4-5 spisa), Ugovor o kreditu broj: 528-50-5097365 (list 6-8 spisa), informativni izračun kredita (list 11-20 spisa), otplatni plan (list 61-72, 80-85 spisa), promet po kreditu (list 73-77 spisa), Dodatak ugovoru o kreditu (list 21-23 spisa), knjigovodstvena kartica (list 24-28 spisa),

izračun konverzije (list 57-59, 78-79 spisa). Na okolnost visine tužbenog zahtjeva provedeno je financijsko knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku Tonki Vulić (list 167-180, 213 spisa). Proveden je dokaz saslušanjem tužiteljice Adrijane Vekić (list 213 spisa). Tuženik je odustao od dokaznog prijedloga za saslušanje svjedoka Sabine Nuister, djelatnika banke.

3.1. Sud nije proveo dokaz saslušanjem javnog bilježnika na okolnost tumačenja predmetnog Ugovora o kreditu korisniku kredita prilikom solemnizacije istog budući da osnovanost tužbenog zahtjeva proizlazi iz utvrđenja navedenih u nastavku obrazloženja ove presude, a u odnosu na saslušanje javnog bilježnika, potrebno je napomenuti i to da je Ustavni sud Republike Hrvatske u više odluka, pa i u odluci broj U-III-5458/2021 od 30. lipnja 2022. zaključio da se saslušanjem javnog bilježnika „ne može utvrđivati obaviještenost potrošača prije sklapanja konkretnog ugovora jer javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti ... rizike fluktuacije tečaja švicarskog franka koji nisu bili navedeni u ugovoru o kreditu kojeg je solemnizirao, niti je imao takve zakonske ovlasti prema mjerodavnom zakonodavnom okviru“.

4. Predmet spora u ovom postupku je zahtjev tužiteljice za utvrđenje ništetnim dijela odredbi Ugovora o kreditu broj: 528-50-5097365 koje se tiču valutne klauzule vezane uz tečaj CHF, te zahtjev tužiteljice za povrat preplaćenih iznosa kredita temeljem ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli po navedenom ugovoru.

5. Među strankama nije sporno:

- da je pok. suprug tužiteljice Goran Vekić kao korisnik kredita 2. listopada 2008. s tuženikom kao davateljem kredita sklopio Ugovor o kreditu broj: 528-50-5097365 kojim mu je odobren stambeni kredit u iznosu od 127.540,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja kredita;

- da se kredit otplaćuje 360 mjeseci u jednakim mjesečnim anuitetima;

- da su korisnik kredita i tuženik 10. veljače 2016. sklopili Dodatak Ugovoru o kreditu (u nastavku: Dodatak) kojim je kredit konvertiran;

- da su stranke Dodatkom utvrdile da je korisniku kredita na dan konverzije 30. rujna 2015. na ime preostale neotplaćene glavnice ostao iznos od 80.445,57 eura, te da iznos preplate koja je priznata korisniku kredita na dan 30. rujna 2015. iznosi 156,29 kuna.

5.1. Navedene nesporne činjenice proizlaze i iz Ugovora o kreditu broj 528-50-5097365 i Aneksa Ugovoru o kreditu.

6. Među strankama je sporno jesu li odredbe Ugovora o kreditu broj 528-50-5097365 koje se odnose na valutnu klauzulu vezanu uz tečaj CHF ništetne, te ima li tužiteljica pravo na povrat preplaćenih iznosa kredita temeljem takvih odredbi uzimajući u obzir da je kredit konvertiran. Sporno je i to je li nastupila zastara tužiteljicinog potraživanja.

7. Sud je utvrdio neosnovanim tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti Općinskog suda u Osijeku. Naime, odredbom čl. 96. Zakona o zaštiti potrošača (a što je sukladno i s aktom Europske unije i to Direktive vijeća broj 93/13) propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, s tim da se smatra da se o pojedinačnoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, osobito ako se radilo o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Pravna posljedica takvih odredbi propisana je čl. 102. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača kojom je određeno da je nepoštena ugovorna odredba ništava. U konkretnom slučaju, Ugovor o kreditu bio je sklopljen na naprijed formuliranom obrascu (što proizlazi iz nastavka obrazloženja ove presude), pa se temeljem zakonske presumpcije smatra da se radi o unaprijed formuliranim odredbama o kojima stranke nisu pregovarale zbog čega korisnik kredita nije imao nikakvog utjecaja na njihov sadržaj. Uzimajući u obzir navedeno, kao i činjenicu da je sud u Zagrebu, kao sud mjesta sjedišta tuženika (čija je mjesna nadležnost ugovorena Ugovorom o kreditu), od prebivališta tužitelja udaljena cca. 280 km, utvrđeno je da odredba o ugovorenoj mjesnoj nadležnosti predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu sa svrhom da se nadležnost za sve sporove iz Ugovora povjeri sudu sjedišta tuženika, te da se time ostvari pogodnost i bitno manji troškovi na strani tuženika. Ako se uzme u obzir udaljenost mjesta prebivališta tužitelja od suda čija je nadležnost ugovorena, takva bi ugovorna odredba za tužitelja izazvala visoke troškove dolaska na sud, a time i znatnu neravnotežu u procesno pravnom položaju ugovornih stranaka. Iz navedenih razloga proizlazi da među ugovornim strankama nije sklopljena valjana prorogacijska klauzula u smislu odredbe čl. 70. st. 1.- 4. ZPP-a, pa je stoga istaknuti prigovor tuženika o mjesnoj nenadležnosti ovog suda u cijelosti neosnovan. Osim navedenog, prigovor nenadležnosti ovog suda je neosnovan i u smislu odredbe čl. 59. ZPP-a, budući da je istom zakonskom odredbom jasno određeno da je za suđenje u sporovima protiv pravne osobe koja ima poslovnu jedinicu izvan svoga sjedišta, i ako spor nastane u povodu djelatnosti te jedinice, pored suda opće mjesne nadležnosti nadležan i sud na čijem se području ta poslovna jedinica nalazi. Budući da iz Ugovora o kreditu proizlazi da je ugovor sklopljen u Podružnici Osijek, te da je tužitelj podnoseći tužbu izabrao Općinski sud u Osijeku kao mjesno nadležan sud, sud je odbio tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti zbog čega je odlučeno kao u izreci rješenja.

7.1. Neosnovan je i tuženikov prigovor promašene aktivne legitimacije. Naime, neovisno o tome što tražbina iz predmetnog Ugovora o kreditu nije bila predmetom nasljeđivanja u ostavinskom postupku iza pok. Gorana Vekića kao korisnika kredita, u situaciji kao što je ova, u kojoj se radi o potraživanju koje je prenosivo na nasljednika, a tužiteljica je supruga korisnika kredita i stoga njegova zakonska nasljednica, ista ima pravo u ovom parničnom postupku potraživati utužene iznose jer je postala zakonska nasljednica korisnika kredita još u trenutku njegove smrti.

8. Presudom Visokog Trgovačkog suda poslovni broj: PŽ-7129/13, odnosno presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/12, presudom Visokog Trgovačkog suda poslovni broj: PŽ-6632/17, te presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Revt-249/14 i presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Rev-2221/18 odlučeno je da je, između ostalih tuženika, i ovdje tuženik u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i

prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditu, na način da su nepošteno ugovorili promjenu kamatne stope jednostranim odlukama banke i na način da o svakoj promjeni nisu s potrošačem pojedinačno pregovarali, niti su ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve na štetu potrošača, korisnika kredita, sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njemu nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak.

9. U smislu odredbe članka 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 41/14., 110/15. i 14/19. – dalje u tekstu: ZZZP/14) – koji je bio na snazi u vrijeme kada je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu broj: P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. postala pravomoćna - odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl.106. st.1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl.106. st.1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

9.1. Identično je bilo propisano i ranijim Zakonom o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 79/07., 125/07., 75/09., 79/09., 89/09. i 133/09. - dalje u tekstu: ZZZP/07) – koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja kolektivne tužbe – tj. čl. 138.a kojim je propisano da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl.131. st.1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl.131. st.1. ovoga Zakona obvezuje sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

9.2. Također je i odredbom čl. 502.c ZPP propisano da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st.1. ovoga Zakona da su određenim postupanjem povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, u kojem će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

9.3. Imajući na umu smisao sudske zaštite kolektivnih interesa potrošača, ovaj sud smatra da se pravna utvrđenja iz presude povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača mogu primijeniti u svim parnicama koje potrošači individualno pokreću protiv trgovaca radi ostvarenja svojih prava koja su im povrijeđena na način kako je to utvrđeno u postupku za zaštitu kolektivnih interesa i prava, dakle ne samo u postupcima radi naknade štete, već i u svim parnicama u kojima se zahtjev za isplatu temelji upravo na utvrđenju ništetnosti pojedine ugovorne odredbe, koju je ništetnost sud već utvrdio u postupku radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača. U suprotnom bi tumačenju takva deklaratorna presuda sama po sebi ostala bez konkretne svrhe tj. mogućnosti da na temelju iste individualni potrošač ostvari zaštitu svojih prava s obzirom da bi potrošač iste činjenice odnosno tvrdnje o ništetnosti ugovornih odredbi (tj. povredi njegovih interesa i prava) ponovno morao dokazivati u individualno pokrenutom postupku. Upravo na ovakav način tumačenja zakonskih odredbi upućuje i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci broj RevT-249/14-2 od 9. travnja 2015., kada obrazlaže aktivnu legitimaciju tužitelja u tom postupku za

podnošenje tužbe za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, naglašavajući da zakonske odredbe nisu same sebi svrha, već se donose u svrhu uređenja određenog pravnog područja i pravnih odnosa koji u njemu nastaju, a u primjeni donesenih propisa one se trebaju tumačiti smisleno, polazeći od volje zakonodavca, ali uvijek imajući na umu svrhu kojoj su one namijenjene, kao i učinak koji se njihovom primjenom postiže. Na isti način ovdje citirane zakonske odredbe tumači i Visoki trgovački sud RH u obrazloženju svoje presude broj: PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. navodeći da se pojedini potrošači, u slučaju postojanja osuđujuće odluke, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu pozvati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava.

9.4. S obzirom na činjenicu da je predmetnim Ugovorom o kreditu između stranaka, koji je sklopljen u razdoblju na koje se odnosi presuda Trgovačkog suda u Zagrebu iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava, ugovorena odredba kojom je ugovoren švicarski franak kao valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te je takvu ugovornu odredbu citiranom pravomoćnom presudom Trgovački sud u Zagrebu utvrdio nepoštenom te stoga ništetnom, ovaj sud smatra kako je sukladno citiranim odredbama čl. 138.a ZZP/07, čl. 118. ZZP/14 i čl. 502.c ZPP tim pravnim utvrđenjima vezan u ovom postupku.

10. Prema stajalištu Ustavnog suda Republike Hrvatske iz odluke broj U-III-4372/2021 od 30. lipnja 2022., u postupcima koje potrošač pokrene individualnom tužbom protiv banke, tuženik ima pravo dokazivati da odredbe kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa odnosno valuta u CHF nisu nepoštene jer su stranke o njima pojedinačno pregovarale.

10.1. Odredbom čl.96. st.1. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 79/2007. – dalje u tekstu: ZZP/07) propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca (st.2.). Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca (st 3.). Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati (st.4.). Drugim riječima, na tuženiku je teret dokazivanja da je s tužiteljem pojedinačno pregovarao.

10.2. Tužiteljica je iskazala da je predmetni kredit uzeo njezin pok. suprug radi kupovine kuće u kojoj i danas ona živi, da sve u vezi tog kredita zna iz suprugove priče jer su zajednički otplaćivali kredit iz zajedničkog budžeta. Suprug joj je rekao da mu je kredit u valuti CHF ponuđen kao najpovoljniji i kao jedina opcija i da su se zbog toga odlučili na kredit u valuti CHF. Suprug joj je govorio da su mu u banci rekli da je Švicarska uređena država, da tu nema problema što se tiče valute i da mu nitko nije ništa govorio o tome da bi rata kredita mogla toliko otići gore. Sjeća se da im je početna

rata kredita bila oko 3.500,00 kuna, a da je kasnije narasla na oko 6.500,00 kuna, te da se oni ne bi odlučili za taj kredit da su im u banci rekli da će postojati mogućnosti ovolikog rasta iznosa rate. Ugovor o kreditu je suprug dobio kao gotovo sastavljen u banci. Ne zna je li ga je pročitao prije potpisivanja. Ne sjeća se je li bio kod javnog bilježnika u vezi predmetnog kredita. Iskazala je da su na konverziju pristali jer su im u banci rekli da je to najbolja opcija. Kredit je u međuvremenu otplatila i plaćala ga je sama.

10.3. Sud je povjerovao tužiteljici cijeneći njezin iskaz istinitim iz razloga što je logično, životno i uvjerljivo iskazivala o svim odlučnim činjenicama. Temeljem iskaza tužiteljice sud je utvrdio da je korisnik kredita u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu imao status potrošača sukladno odredbi čl.3. st.1. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj: 79/07), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora, a kojom je odredbom propisano da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti niti obavljanju djelatnosti slobodnog zanimanja. Budući da iz iskaza tužiteljice proizlazi da je korisnik kredita predmetni kredit uzeo radi kupnje kuće za životne potrebe, te da iz samog Ugovora o kreditu proizlazi da ga je sklopio korisnik kredita kao fizička osoba, a da tuženik tijekom postupka nije dokazao suprotno, utvrđeno je da je korisnik kredita imao status potrošača sukladno odredbama Zakona o zaštiti potrošača.

10.4. Uzimajući u obzir iskaz tužiteljice, te utvrđenja iz kolektivne presude, utvrđeno je da tuženik nije dokazao da se o odredbama Ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule pojedinačno pregovaralo odnosno da iste nisu bile unaprijed formulirane od strane tuženika i da je korisnik kredita imao utjecaj na njihov sadržaj, a što uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu korisnika kredita kao potrošača. Stoga je i ovaj sud utvrdio da su navedene odredbe Ugovora o kreditu u odnosu na valutnu klauzulu, primjenom čl.96. st.1. ZZP-a nepoštene, te ništetne u smislu čl.102. st.1. ZZP/07. Dakle, nije utvrđeno postojanje okolnosti koje bi ukazivale da je postupanje tuženika u konkretnom slučaju prilikom ugovaranja valutne klauzule bilo drugačije od utvrđenja u navedenim sudskim postupcima.

10.5. Test poštenosti tih ugovornih odredaba proveden je već u kolektivnom sporu u kojemu je pravomoćno utvrđen nedostatak transparentnosti uslijed čega potrošači, korisnici kredita, nisu mogli procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi te odredbe imale za njihove financijske obveze, što znači da tuženik, kao profesionalac i banka, nije dala korisniku kredita, sve potrebne informacije, uzimajući u obzir narav predmeta ugovora i okolnost da sporne odredbe Ugovora o kreditu nisu bile ni jasne ni lako razumljive, što je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovalo znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu korisnika kredita kao potrošača, pa se radi o ništetnim odredbama (čl. 96. do 102. ZZP/07).

11. Sud je utvrdio neosnovanim i tuženikov prigovor zastare jer prema pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Su-IV-33/2022-2 od 31. siječnja 2022. o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva kao posljedica utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi u CHF, ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju, već u postupku kolektivne zaštite potrošača, zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne

zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite. Sudska odluka u kolektivnom sporu pravomoćna je 14. lipnja 2018. (glede ništetnosti odredbi o valutnoj klauzuli; presuda Visokog trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.), pa do podnošenja tužbe u ovom postupku 10. lipnja 2019. nije protekao zastarni rok od pet godina, u kojem roku zastarijeva tražbina, čl. 225. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05 i 41/08, u nastavku: ZOO).

12. Na okolnost visine tužbenog zahtjeva, provedeno je financijsko knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku Tonki Vulić. Iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da je isti sačinjen uzimajući u obzir činjenice da je kredit iskorišten 17. listopada 2008., da je tečaj na dan korištenja bio 4,685660, da je rok otplate 360 mjeseci uz početnu ugovorenu kamatnu stopu od 5,95%. Vještak je u nalazu naveo:

- da u konkretnom slučaju postoji preplata na ime preplaćenog iznosa anuiteta po osnovi tečajne razlike u odnosu na tečaj na dan korištenja kredita u razdoblju od dana korištenja kredita do 30. rujna 2015. u iznosu 7.085,26 eura prikazano u mjesečnim iznosima pojedinačno navedenim u pisanom nalazu i mišljenju;

- u konkretnom slučaju postoji tzv. negativna tečajna razlika u iznosu 8,60 eura, a koji se iznos odnosi na razdoblja kada je tužitelj platio manje iznose anuiteta jer je tečaj CHF bio niži od tečaja na dan korištenja kredita

- da ukupan iznos zateznih kamata na tako preplaćene iznose tečaja (samo pozitivne stavke) do 29. veljače 2016. kada je izvršeno zadnje priznavanje preplate priznate konverzijom iznosi 2.424,28 eura;

- da je konverzija u konkretnom slučaju napravljena u skladu s odredbama ZIDZPK/15;

- da je tužitelju priznata preplata u iznosu 36,43 eura,

- da razlika između nedospjele euro glavnice kredita i glavnice CHF kredita pod pretpostavkom da nije bilo rasta tečaja CHF na dan konverzije iznosi 7.394,53 eura;

- da se po pravilima o uračunavanju za iznos preplate priznate konverzijom prvo namiruje zatezna kamata, te da nakon izvršenog uračunavanja i dalje postoji potraživanje tužitelja na ime zatezne kamate u iznosu 2.387,85 eura (2.424,28 - 36,43), na ime preplaćenog tečaja u iznosu 7.085,26 eura, te na ime razlike glavnica iznos od 7.394,53 eura.

12.1. Na ročištu 1. rujna 2026. vještak je izjavio da zatezna kamata na preplaćene iznose tečaja od dana preplate svakog pojedinog iznosa do konverzije 30. rujna 2015. iznosi 2.185,41 eura što proizlazi i iz zadnje kolone na listu 12 nalaza i mišljenja.

12.2. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka cijeneći ga stručnim i danim sukladno pravilima struke iz razloga što je vještak jasno i uvjerljivo odgovorio na sva postavljena pitanja.

13. Nakon provedenog financijsko knjigovodstvenog vještačenja, tužiteljica je u konačnici postavila tužbeni zahtjev sukladno nalazu i mišljenju vještaka na način da je na ime preplaćenih iznosa potraživala iznos od 16.867,64 eura sa zateznim kamatama koje na preplaćeni iznos tečaja od 7.085,26 eura teku od 1. ožujka 2016. do isplate, na preostali iznos zateznih kamata koji je ostao nakon uračunavanja preplate priznate konverzijom od 2.387,85 eura teku od 19. lipnja 2025. do isplate, a na razliku glavnice od 7.394,53 eura teku od 1. listopada 2015. do isplate.

13.1. Iako se tuženik protivio preinaci tužbe, sud je istu dopustio budući da se u odnosu na kondemnatorni dio tužbenog zahtjeva radi o tzv. nepravoj preinaci tužbe sukladno čl. 190. st.2. ZPP-a kada tužitelj o stvarnoj visini svog tužbenog zahtjeva nije mogao znati prije provedenog vještačenja, dok je u odnosu na deklaratorni dio tužbenog zahtjeva sud dopustio preinaku iz razloga što je isto svrsishodno radi konačnog rješenja spora među strankama.

13.2. Neosnovan je prigovor tuženika o zastari preinačenog dijela tužbenog zahtjeva jer se ne radi o novom zahtjevu, nego o zahtjevu usklađenom s nalazom i mišljenjem vještaka po istoj činjeničnoj osnovi kao u tužbi, a čijim je podnošenjem prekinuta zastara. Stoga, u slučaju kada je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (čl. 190. i 191. ZPP-a), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva (tako i pravno shvaćanje zauzeto na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 27. svibnja 2024., broj Su-IV-123/2024-5).

14. U odnosu na kondemnatorni dio tužbenog zahtjeva potrebno je reći da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026. odgovarajući na pitanje koje je sporno i u ovom postupku, zauzeo pravo shvaćanje koje glasi: "Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji."

14.1. U odnosu na pravo tužiteljice na isplatu preplaćenih iznosa anuiteta s osnova valutne klauzule, a polazeći od pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzetog u naprijed citiranoj odluci broj Rev457/2025-21 od 27. svibnja 2026., utvrđeno je da tužiteljica nema pravo na isplatu preplaćenih iznosa tečaja i razlike glavnice s traženim zateznim kamatama. Naime, ZID ZPK/15 je u člancima 19.d i 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila sklapanju Aneksa, pa je korisnik kredita kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja proučiti njegove odredbe i odlučiti hoće li pristati na konverziju. Sklapanjem Aneksa Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK/15 stranke su iznova uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, čime je prestala obveza tuženika na povrat više plaćenih iznosa anuiteta, jer primjena ZID ZPK/15 derogira

opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti, kao i pravo na zatezne kamate koje na preplaćene iznose anuiteta teku nakon konverzije, tj. od 1. listopada 2015. do isplate. Dakle, iako je svrha donošenja ZID ZPK/15 bila konverzija, tako izvršena konverzija prema odredbama ZIDZPK je imala za posljedicu prestanak obveze tuženika kao kreditora (trgovca) prema korisniku kredita (potrošaču) na postupanje prema ništetoj ugovornoj odredbi o načinu promjene ugovorne kamatne stope i valutnoj klauzuli iz konvertiranog (izvornog) kredita, jer su te odredbe zamijenjene novim odredbama koje nemaju obilježja nepoštenosti, a time posljedično niti ništetnosti, pa potrošač sklapanjem takvog dodatka sukladno ZID ZPK/15 nema pravo na isplate radi ništetnosti predmetnih ugovornih odredbi.

14.2. Nasuprot tome, tužiteljica ima pravo na isplatu zateznih kamata koje na preplaćene iznose anuiteta s osnove ništete odredbe o valutnoj klauzuli teku od plaćanja svakog anuiteta do dana konverzije 30. rujna 2015. koje je vještak izračunao u iznosu 2.185,41 eura. Ovo stoga što je tijekom postupka utvrđeno da je predmetna konverzija provedena sukladno odredbama ZIDZPK/15 i što je utvrđeno da je tuženik sastavljač osnovnog Ugovora o kreditu koji sadržava nepoštene i ništete odredbe o valutnoj klauzuli temeljem koje je korisnik kredita preplatio anuitete kredita. Iz svega toga nadalje proizlazi da je tuženik nepošten stjecatelj zbog čega u smislu članka 1115. ZOO-a mora platiti i zatezne kamate tekuće od dana stjecanja, po stopi propisanoj člankom 29. stavkom 2. ZOO-a što konkretno znači od dana plaćanja svakog anuiteta do dana konverzije, a kako je to vještak izračunao u nalazu i mišljenju. Budući da sukladno pravnom shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzetog u odluci broj Rev457/2025-21 od 27. svibnja 2026., potrošači imaju pravo na zatezne kamate u punom iznosu, bez uračunavanja preplate priznate u konverziji, tužiteljici su zatezne kamate dosuđene u punom iznosu kao u točki II/ izreke, dok je s ostatkom preko dosuđenog iznosa odbijena kao u točki III/ izreke

14.3. S obzirom da su tužiteljici u konačnici dosuđene samo zatezne kamate na preplaćene iznose tečaja, i to u apsolutnom iznosu, na taj joj iznos pripada daljnja procesna kamata sukladno čl. 31. st.1. ZOO i to od dana podnošenja takvog zahtjeva sudu (19. lipnja 2025.)

15. U odnosu na tuženikov prigovor radi prebijanja sud je utvrdio da ne postoji potraživanje tuženika prema tužitelju u iznosu 28.527,91 eura budući da je konverzija, prema nalazu i mišljenju vještaka, provedena sukladno odredbama ZID ZPK/15, pa je stoga i iznos za koji je korisniku kredita umanjena neotplaćena glavnica kredita posljedica matematičkog izračuna sukladno odredbama ZID ZPK/15. Dakle, korisnik kredita na ime navedenog iznosa nije ništa stekao pa da bi isto tužiteljica trebala vratiti tuženiku.

16. Budući da je tužiteljica djelomično uspjela u parnici, sud joj je dosudio trošak postupka na temelju čl.154. st.2. ZPP. Tužiteljica je u cijelosti uspjela s osnovom tužbenog zahtjeva dok je s visinom uspjela s 12,96%, pa je stoga sud utvrdio tužiteljicin uspjeh u parnici u iznosu 56,48%, a tuženikov s 43,52%. Nakon što se od postotka tužiteljevog uspjeha u parnici oduzme postotak tuženikovog uspjeha u parnici, utvrđeno je da je konačan omjer tužiteljicinog uspjeha u parnici 12,96%.

16.1 Sud je tužiteljici prema vrijednosti predmeta spora (do 18. lipnja 2025. 3.981,68 eura, od 18. lipnja 2025. 16.867,64 eura), dosudio trošak u iznosu 920,70 eura, a koji trošak obuhvaća sastav tužbe 100 bodova prema Tbr.7.t.1., sastav obrazloženog podneska od 23. prosinca 2019., 18. travnja 2021. 100 bodova svaki, od 18. lipnja 2025. i 27. lipnja 2026. 250 bodova svaki prema Tbr.8.t.1., sastav podneska od 13. ožujka 2025. 25 bodova prema T.br. 8.t.4., zastupanje na ročištima 12. ožujka 2025. 100 bodova i 1. rujna 2026. 250 bodova prema T.br.9.t.1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN 138/23) i pripadajući PDV u iznosu 587,50 eura. Kada se sve zbroji, utvrđeno je da tužiteljici za navedene radnje pripada trošak u iznosu 2.937,50 eura međutim, uzimajući u obzir njezin uspjeh u parnici od 12,96% utvrđeno je da joj pripada trošak u iznosu 380,70 eura. Sud je u cijelosti priznao tužiteljici i trošak vještačenja u iznosu 540,00 eura. Sud tužiteljici nije priznao trošak sudske pristojbe na tužbu jer ju nije platila, kao ni na presudu jer ju nije ni platila, a niti ju je dužna platiti budući da je oslobođena plaćanja iste temeljem čl. 11. st.1.t.20. Zakona o sudskim pristojbama. Nije joj priznat ni trošak pristupa na ročište za objavu presude jer će o tom trošku sud odlučiti nakon što presuda bude objavljena.

16.2. Iako je uspjeh tuženika veći u odnosu na uspjeh tužiteljice, sud je imao na umu da je pitanje obeštećenja potrošača nakon konverzije kredita bilo podložno tumačenju sudova jer u trenutku podnošenja tužbe nije bilo pojašnjeno niti je postojala ustaljena sudska praksa, pa tužba s restitucijskim zahtjevom za isplatu na temelju nepoštenih ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji je konvertiran, nije bila očito neosnovana i lišena svakog izgleda za uspjeh. Zbog toga bi dosuđivanje troškova tuženiku predstavljalo znatan financijski teret tužiteljici nakon završetka postupka što ne bi bilo spojivo s njezinim pravom na pristup sudu kao sastavnicom ustavnog i konvencijskog prava na pošteno suđenje.

Osijek, 28. rujna 2026.

Sudac
Nikolina Primorac

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana objave iste. Žalba se podnosi elektronskim putem ovome sudu, a o istoj odlučuje nadležni županijski sud.

Za stranku koja je uredno obaviještena o ročištu za objavu presude, rok za žalbu teče od dana objave presude, a za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude, rok za žalbu teče od dana primitka presude.

DOSTAVITI:

1. pun. tužitelja
2. pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088d-be807**

Kontrolni broj: **0c142-78b9e-cb4e3**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.